

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

טופס סילבוס לסטודנט

המחלקה לחינוך סטודר א' תשפ"א 2019-2020

שם הקורס: התמודדות עם בעיות התנהלות במסגרות החינוך - באוריינטציה מערכית.

מ.ק. קורס : מס' הקורס סמ' א' 12920653

שם המרצה: יפעת דגן
שעות קבלה: בתיאום מראש

יעדי ההוראה:

מטרת הקורס היא להעמק בהכרות עם תופעת בעיות התנהלות של ילדים ובדרכי ההתמודדות של מסגרות החינוך עימם. במהלך הקורס יפתחו הסטודנטים ראייה מערכית המקדמת התבוננות בהקשרים בסביבת הילד, יחסיו הגומלין בהםם ומיפוי המערכת על כוחותיה וקשייה לטיפול בעיות התנהלות.

פרשיות לימודים:

הקורס ישלב ידע תיאורטי, לצד התנסויות חווילתיות של המשתתפים, תוך ניסיון לתת מענה לדילמות ולמקרים העולים מהתננסות של הסטודנטים.

הנושאים בהם עוסקת הקורס:

א. קשיי התנהלות:

אבחנה – המשגה תיאורטיבית
גישה טיפוליות שונות
השפעות חברתיות ותרבותיות על התופעה.

ב. התמודדות המסגרת החינוכית עם קשיי התנהלות:

מורכבות הטיפול בעיות התנהלות מנוקדת מבטם של גורמים
שוניים במערכות (כגון הורים, מנהלת, מchnact, חברת הילדים, הילד).
התבוננות על המסגרת החינוכית מתוך הגישה המערכית בהקשר של
התמודדות עם בעיות התנהלות.

ג. הובלת תוכניות להתמודדות עם בעיות התנהלות על פי הגישה התנהлогותית והמערכית.

משקל בציון הסופי **	
● חובה	_____ % - נוכחות
_____ % - בוחנים ***	100 % - עבודות
_____ % - מבחנים	_____ % - סיורים
100% - סה"כ	

עבודת הסיכום בקורס תבסס על ניתוח מקורה על סמך החומר התיאורטי שהוצג בשיעורים וחומר הקריאה.

רשימהביבליוגרפית:

- אוסטרויל, ז. (1995). **פתרונות פתוחים**, שוקן.
- אוסטרויל, ז. (1987) קונסולטציה במגמות חינוכיות : הצגת מודל אינטגרטיבי . בתוך : א ' לסט עורך עבודה פסיכולוגית בבית הספר . ירושלים.
- אליעזר, ג. (1996) **שיחת משמעת**. רכס.
- אלפי, א. (2012) . מעגל, סיפור וקסם : שלוש התערבותיות כיתתיות לטיפול באלים מילולית. גרסה אלקטרוני. נדלה ב 27/10/2016, מאמר פסיכולוגיה עברית.
- אנגל-אדLER, ר. (2004). **מוח, הפרעות קשב ולקות למידה**. הוצאת רמות.
- אפטור, הטר, וייצמן, טיאנו (1999) **פסיכיאטריה של הילד והמתבגר**. הוצאת דיוון. עמודים 327-342.
- ברקלרי, ר. (2003) **לשלוט ב-ADHD**. הוצאה גלילית.
- בנור (1993) תוכנית התערבות בכיתה לטיפוח העצמי ולקיים היבנה אישים. מתוך לוינסון (עורכת).
- פסיכולוגיה בבית ספר ובקהילה. הוצאה הדר.
- גולדברג, ז. (1987) **בעיות משמעת אצל ילדים**. הוצאה זמורה-ביתן.
- דור חיים (2013) זיהוי הצורך החתפחוותי שבן נמצאת מערכת חינוכית כבסיס לבחירת מוקדי התערבות ליצירת שינוי. מתוך הפורום המערכתי אגף פסיכולוגיה בשפ"י.
- זילברמן ולוי (תשנ"ז) תרומות אפשריות של הראייה הארגונית של בית הספר להבנת תופעת האלים בתוכו. עמ' 223-250. מתוך לסט וזילברמן, סוגיות בפסיכולוגיה של בית הספר. הוצאה מאגנס.
- חכים עמית (2006) **הורים כמנחים**. הוצאה מודן
- חגי, ע. (2005). **ילד שלי מיוחד**, מודן.
- כהן א' (תשנ"ו) גישות לתפקיד ההורים ומעורבותם בתהליכי הטיפול בעיטה ילדים. עמ' 198-162 מתוך זילברמן, סוגיות בפסיכולוגיה של בית הספר. הוצאה מאגנס
- כצנלסון (2005) **דיאלוג עם ילדים**. עמ' 69-21. הוצאה דבר
- עומר, ח. (2008). **הسمכות החדשה**, מודן.
- עומר, ח. (2002). **המאבק באלים ילדים**, מודן.
- רוזן, ת. (1997). **הדרך לשלית עצמית**. הוצאה מודן.

Bronfenbrenner, U. (1986). Ecological systems theory. *Annals of Child Development*, 6, 187-249.

Weinblatt, U.,& Omer, H. (2008). Non violent resistance: A treatment for parents of children with acute behavior problems. *Journal of Marital and Family Therapy* 34, 75-92.

Olweus, D. (1993). Bullying at school: What we know and what we can do. Cambridge, MA: Blackwell.

Olweus, d. (1991). Bully/victim problems among school children. Some basic facts and effects of a school-based intervention program. In: D. Pepler, &K. Rubin (Eds.), the development and treatment of childhood aggression (pp. 411-448). Mahwah, NJ: Lawrence Eelbaum Assiciates.

Shakoor, S.; Jaffee, S. R.; Bowes, L.; Ouellet-Morin, I.; Andreou, P.; Happé, F.; Arseneault, L. (2012). "A prospective longitudinal study of children's theory of mind and adolescent involvement in bullying". *Journal of Child Psychology & Psychiatry*. 53 (3): 254–261.

Ben Gurion University of the Negev The faculty of Social Science

Syllabus

Education Department 2018-2019

Course name: Behavioral problems in school age students. A systematic approach

Course number: Spring semester :<insert course num>

Lecturer: Mrs. Yifat Dagan

Goals:

The purpose of this course is to understand behavioral problems in a wide perspective. Based on A systematic approach.

Course Chapters:

Behavioral difficulties diagnosis and therapy

Behavioral difficulties within the educational system

Program behavior according to behavioral approach.

Course requirements:

Mandatory attendance

Final paper = 100%

Bibliography

- אוסטרויל, ז. (1995). **פתרונותות פתוחים**, שוקן.
- אוסטרויל, ז. (1987) קונסולטציה במוסגרות חינוכיות : הציג מודל אינטגרטיבי . בתוך : א ' לסת עורך עבודה פסיכולוגית בבית הספר . ירושלים .
- אליעזר, י. (1996). **שיחת משמעת**. RCS.
- אלפי, א. (2012) . מעגל, סיפור וקסם : שלוש התערבותיות כיתתיות לטיפול באלים מילולית. גרסה אלקטרוני. נדלה ב 27/10/2016, מאתר פסיכולוגיה עברית.
- אנגל-אדLER, ר. (2004). מוח, **הפרעות קשב ולקות למידה**. הוצאת רמות.
- אפטר, היב, וייצמן, טיאנו (1999) **פסיכיאטריה של הילד והמתבגר**. הוצאת דיוון. עמודים 327-342.
- ברקליל, ר. (2003) **leshlot b-ADHD**. הוצאת גליליה.
- בנור (1993) תוכנית התערבות בכיתה לטיפוח העצמי ולקיים היחסים הבינהיים. מתוך לוינסון (עורכת). פסיכולוגיה בבית ספר ובקהילה. הוצאה הדר.
- גולדברג, י. (1987) **בעיות משמעת אצל ילדים**. הוצאה זמורה-ביתן.

דור חיים (2013) זיהוי הצורך ההתפתחותי שבו נמצאת מערכת חינוכית מבוססת בחירת מוקדי התערבות ליצירת שינוי. מתוך הפורום המערכתי אגף פסיכולוגיה בשפ"י.

זילברמן ולוי (תשנ"ו) תרומות אפשריות של הראייה הארגונית של בית הספר להבנת תופעת האלימות בתחום. עמ' 223-250.

מתוך לסט וזילברמן, סוגיות בפסיכולוגיה של בית הספר. הוצאת מאגנס.

חכים עמיות (2006) **הורים כמנהגים**. הוצאת מודן

כהן אי' (תשנ"ו) גישות לתפקיד ההורים ומערכות בתהליכי הטיפול בעייתיים ילדים. עמ' 162-198 מתוך לסט וזילברמן, סוגיות בפסיכולוגיה של בית הספר. הוצאת מאגנס

Bronfenbrenner, U. (1986). Ecological systems theory. *Annals of Child Development*, 6, 187-249.

Cacioppo, J. T., & Hawkley, L. C. (2005). People thinking about people: The vicious cycle of being a social outcast in one's own mind. In Williams, K. D., Fargas, J. P., and von Hippel, W. (Eds.), *The social outcast: Ostracism, social exclusion, rejection, and bullying* (pp. 91-108). New York: Psychology Press.

Weinblatt, U.,& Omer, H. (2008). Non violent resistance: A treatment for parents of children with acute behavior problems. *Journal of Marital and Family Therapy* 34, 75-92.

Olweus, D. (1993). Bullying at school: What we know and what we can do. Cambridge, MA: Blackwell.

Olweus, d. (1991). Bully/victim problems among school children. Some basic facts and effects of a school-based intervention program. In: D. Pepler, &K. Rubin (Eds.), *the development and treatment of childhood aggression* (pp. 411-448). Mahwah, NJ: Lawrence Eelbaum Assiciates.

Shakoor, S.; Jaffee, S. R.; Bowes, L.; Ouellet-Morin, I.; Andreou, P.; Happé, F.; Arseneault, L. (2012). "A prospective longitudinal study of children's theory of mind and adolescent involvement in bullying". *Journal of Child Psychology & Psychiatry*. 53 (3): 254–261.